

Interview

met Sandra Luiten

door [Linda Poort](#) van Arbo



Hobéon SKO over het nieuwe certificatieschema: 'Arbokerndeskundige, stap over de drempel en ga ervoor'

Vanaf 1 januari 2025 mogen alleen gecertificeerde arbokerndeskundigen een RI&E toetsen en hierover adviseren. Helaas zijn er momenteel nog (te) weinig gecertificeerden - en dus (te) weinig toetsers. Wat nu?

Een certificaat van vakbekwaamheid is 5 jaar geldig. Gedurende deze periode dien je aan de eisen van het certificatieschema te voldoen. [Alleen eind 2024 gaat dit iets anders.](#)

Sandra Luiten, certificatiecoördinator Arbokerndeskundigen bij Hobéon SKO, vertelt: "In principe is het zo dat je je op elk moment van het jaar kunt laten certificeren. Dan gaat de ingangsdatum van het persoonscertificaat in en ben je 5 jaar lang gecertificeerd. De nog lopende certificaten volgens de regeling VAO zijn nog tot 1 januari 2025 geldig. Hierna moet je echt aan het nieuwe certificatieschema voldoen - als je gecertificeerd arbokerndeskundige wilt blijven. Zo niet, dan vervalt je certificaat."



Waarschijnlijk wordt de bestaande overgangsregeling van het certificatieschema arbokerndeskundigen met 2,5 jaar verlengd. Dat schrijft Hanneke van den Bout, directeur Gezond & Veilig Werken van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW): "Arbokerndeskundigen die een certificaat hebben dat voor 1 juli 2022 is afgegeven en waarvan de geldigheidsduur na 1 januari 2025 afloopt, maar niet later dan 1 juli 2027, kunnen hun oude certificaat dan blijven gebruiken tot het eind van de geldigheidsduur." [Lees meer](#)

Toetser en adviseur van de RI&E

Het 'nieuwe' (toch al 2 jaar bestaande) certificatieschema is substantieel anders dan het voorgaande. Luiten: "Waar je eerst werd gekwalificeerd op je functie als deskundige, word je nu gekwalificeerd als toetser en adviseur van de RI&E." De nieuwe certificering is eigenlijk 'gespecificeerd', met het idee dat zo de kwaliteit van de RI&E's verbeterd kan worden.

Luiten: "Het ministerie van SZW wil de kwaliteit van de RI&E's in Nederland naar een hoger niveau brengen met deze nieuwe certificatieregeling. Deze verbetering zie je ook terug in de RI&E's. Er zijn natuurlijk arbokerndeskundigen die niet zoveel toetsingen doen en ook niet veel over de RI&E adviseren. Deze professionals geven bij ons aan dat de certificering voor hen daarom weinig toegevoegde waarde heeft. Zij zien er dan ook vanaf om zich te laten (her)certificeren. Dit komt regelmatig voor."

Daar zijn veel gesprekken over gevoerd met alle betrokken partijen. "Natuurlijk is er de zorg dat er aan het einde van het jaar niet genoeg gecertificeerde arbokerndeskundigen zijn. Dat vraagstuk ligt ook bij SZW. Het blijft altijd een beetje koffiedik kijken. Al verwacht ik zelf dat de aanvragen voor (her)certificering in het laatste kwartaal nog aantrekken."

Certificatieschema arbokerndeskundigen

Sinds 1 juli 2022 geldt een vernieuwd certificatieschema voor arbokerndeskundigen voor het toetsen van en adviseren over een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E). Vanaf 1 januari 2025 vervallen alle certificaten van het oude certificatieschema. Willen arbokerndeskundigen RI&E's kunnen blijven toetsen en erover adviseren, dan zullen zij zich moeten laten (her)certificeren volgens de regels van de nieuwe certificatieregeling. Hobéon SKO is door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) aangewezen om deze certificaten af te geven.

- [Toelichtingsdocument certificatieschema \(2024\)](#)
- [Nieuwe regeling toetsen RI&E: vul het praktisch in \(2022\)](#)
- [Op weg naar een nieuw certificatieschema \(2020\)](#)

Zie (her)certificering als een kans

Nu er zorgen bestaan dat er straks niet genoeg gecertificeerde arbokerndeskundigen zijn, ligt daar dan een kans? Luiten: "BV Nederland heeft constant behoefte aan goede, opgeleide en gecertificeerde arbokerndeskundigen. Dus ja, daar ligt zeker een kans."

"Ik kan me voorstellen dat je als bedrijf dat een RI&E wilt laten toetsen, straks in de wacht komt. Dat de arbokerndeskundige moet zeggen: 'Sorry, maar ik heb pas over 2 à 3 maanden tijd.' De markt staat te springen om goed opgeleide arbokerndeskundigen. Dus als jij deze inhoudelijkheid hebt, ga dan vooral voor de (her)certificering. Je bent zeer welkom in de markt."

Behoorlijk examen, behoorlijk certificaat

Wat houdt de arbokerndeskundige dan tegen? Luiten: "Helaas merken we dat er veel gespeculeerd wordt. Dat mensen er heel erg tegenop zien om examen te doen. Het zou te streng zijn en er zouden veel mensen zakken. Maar dit is absoluut niet waar. Integendeel, er slagen veel meer mensen dan dat er zakken."

"Ja, het is inderdaad een behoorlijk examen. Maar je hebt daarna ook een behoorlijk certificaat. En met dat certificaat mag je een behoorlijk iets: je mag de [RI&E toetsen](#) en daarover adviseren. Zeker bij hele grote bedrijven, waar voor tonnen materiaal staat, of bij hele geavanceerde laboratoria met allerlei gevaarlijke stoffen, moet je echt kennis van zaken hebben om daar een advies te mogen geven. Dat is een flinke verantwoordelijkheid."

Zorg voor praktijkervaring en bereid je voor

Het examen is anders ingericht dan in de vorige certificatieregeling. De arbokerndeskundige wordt inhoudelijk getoetst op diens rol als toetsers en adviseur RI&E. De focus tijdens het examen ligt dus op of die deskundige straks veilig het veld in kan om te toetsen en te adviseren. Luiten: "Een opleiding is zeker niet verplicht meer, maar raden wij wel aan. Je moet sowieso hbo werk- en denkniveau kunnen aantonen. Zorg daarnaast dat je ervaring hebt. In de praktijk leer je veel. Dit werk is echt een ambacht."

Dat wil overigens niet zeggen dat je zonder voorbereiding moet opgaan voor het examen. "Er wordt natuurlijk wel kennis van zaken gevraagd en hierop word je ook geëxamineerd. Wanneer je al jaren HVK'er bent en denkt 'die andere scope doe ik er wel even bij' dan kun je je flink vergissen. Als je een vraag niet begrijpt, wordt deze op een andere manier gesteld. Want ook de examinatoren zien graag dat jij je persoonscertificaat haalt en het veld ingaat. Maar het is en blijft een examen, daar wil je je kennis wel weer even voor bijspijkeren."



Bekijk ook

[Meester in de RI&E met meer kwaliteit in het RI&E-proces](#)

Zo gaat het certificeringsproces in z'n werk

De certificatieregeling voor arbokerndeskundigen is gebonden aan reeds bestaande wetgeving. Op basis daarvan zijn eisen gesteld waar die arbokerndeskundigen aan moeten voldoen. Daar is ook de certificatieregeling op geschreven en daar is [een handleiding](#) bij gemaakt. Luiten: "Er staat precies in de handleiding waar je als arbokerndeskundige aan moet voldoen en wat je exact moet aanleveren bij je aanvraag tot (her)certificering."

"Hobéon SKO toetst of de documenten goed zijn aangeleverd en administratief voldoen aan de gestelde eisen van de certificatieregeling. Is de aanvraag compleet en in orde, dan leggen we de aanvraag voor aan de examinatoren. Zij beoordelen of het portfolio inhoudelijk in orde is om voor het examen op te kunnen gaan. Na het examen geven de examinatoren ons een advies, positief of negatief. En dan nemen wij als certificerende instelling de uiteindelijke certificatiebeslissing."

"Het examen bestaat uit [systeemtoetsvragen en scopetoetsvragen](#). De systeemtoetsvragen behandelen de wet- en regelgeving zoals die in de Staatscourant staat. De scopetoetsvragen gaan echt inhoudelijk in op jouw scope. Die zijn dus verschillend voor de AH'er, HVK'er en A&O'er."

"We hebben vorige maand de eerste drievoudige certificering uitgereikt," vertelt Luiten enthousiast. "Die persoon heeft op alle 3 de scopes de certificering behaald en mag vanaf nu op alle 3 de scopes toetsen. Dat is een aanzienlijke prestatie."

Stap over de drempel en ga ervoor

Heeft de certificatiecoördinator nog tips voor arbokerndeskundigen die eraan denken om de stap naar (her)certificering te wagen?

"Bel ons vooral als je vragen hebt. Denk niet 'het is onhaalbaar'. Stap over de drempel en ga ervoor. Ja, het is veel werk. Zo'n portfolio vullen kost zeker tijd. Maar wanneer je eenmaal bezig bent, leer je snel het klappen van de zweep kennen. Bovendien, als je ergens vastloopt en het bijltje erbij neer wilt gooien, kun je Hobéon altijd bellen. We helpen je graag een stap verder."

"Wij krijgen vaak de vraag of wij een voorbeeldportfolio kunnen publiceren. Helaas kunnen wij dit niet aanbieden. Niet alleen omdat we onafhankelijk zijn, maar ook omdat er gewoonweg heel veel verschillende soorten portfolio's goed kunnen zijn. Het is en blijft maatwerk. Wel geven we soms voorlichtingsbijeenkomsten, online of op locatie, waar deelnemers vragen kunnen stellen over hun portfolio."

"Waar het uiteindelijk om gaat, is dat je portfolio voldoet aan alle onderwerpen die in de Staatscourant staan," vat Luiten samen. "Dat je deze onderwerpen hebt behandeld in je toetsing en benoemd hebt in je advies. Dat is het belangrijkste. En de wetgeving is niet veranderd hè. Er wordt nu alleen strenger op de uitvoering toegezien. Veel mensen deden dus al precies zoals het volgens het nieuwe certificatieschema wordt gevraagd."

Kwaliteit staat voorop

"Je hoort in het veld gelukkig ook dat de kwaliteit van de RI&E's daadwerkelijk omhooggaat. Alleen denk ik dat deze verandering een iets langere adem heeft. Veel mensen hebben natuurlijk sowieso [moeite met verandering](#) en dat geldt zeker met zo'n groot schema, waar grote belangen zitten. Wij hebben er nog steeds vertrouwen in. We hebben het wel over vakmensen hè, met liefde voor hun vak. Dat merk je wel. Uiteindelijk draait het allemaal om de kwaliteit. Die staat voorop."



Om sommige van de artikelen van Arbo waarnaar in dit artikel verwezen wordt te kunnen openen, dient u zich te abonneren bij Arbo. Voor meer informatie zie: <https://www.arbo-online.nl/abonneren>